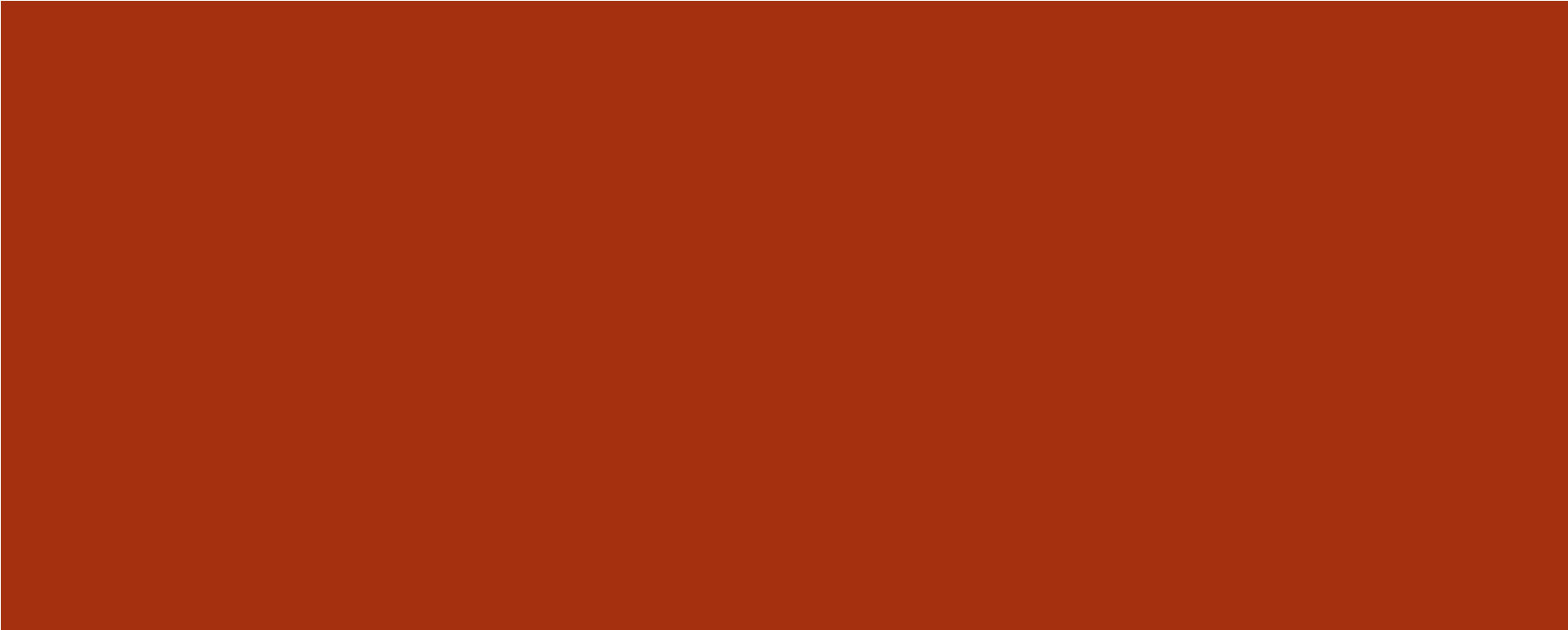

KURS JĘZYKA C++

9. KONWERSJE

SPIS TREŚCI

- Tradycyjne operatory rzutowania
- Konstruktory konwertujące
- Operatory konwersji
- Rzutowanie `static_cast`
- Rzutowanie `const_cast`
- Rzutowanie `reinterpret_cast`
- Rzutowanie `dynamic_cast`
- RTTI – operator `typeid()`
- Automatyczne określanie typu (`auto`)
- Wydobycie typu wyrażenia (`decltype`)

RZUTOWANIE

- Rzutowanie to zmiana typu danej (powstaje nowy obiekt innego typu) albo zmiana interpretacji danych (obiekt się nie zmienia ale traktujemy go w kategoriach innego typu).
- W C++ w stosunku do C została zaostrzona kontrola typów – na przykład, gdy prześlemy funkcji zmienną o innym typie dostaniemy błąd od kompilatora (główna zmiana dotyczy wskaźników rzutowanych na typ `void*` i w drugą stronę).

TRADYCYJNE OPERATORY RZUTOWANIA

- Tradycyjne operatory rzutowania jawnie przekształcają typ danych.
- Tradycyjne operatory konwersji mogą przyjmować dwie formy:

(typ) wyrażenie
typ(wyrażenie)

Przykłady:

`(int)3.1415926` // forma rzutowania
`double(7*11+5)` // forma konstruktorowa

- Operacja jawnej konwersji typów jest niebezpieczna i należy ją stosować bardzo ostrożnie (tylko w razie konieczności).
- Zaleca się używać konstruktorowej formy zamiast rzutowania tradycyjnego.

TRADYCYJNE OPERATORY RZUTOWANIA

- Kompilator umie przekształcać na siebie wszystkie typy podstawowe.
- Operator rzutowania eliminuje ostrzeżenia kompilatora przy przekształcaniu typów podstawowych.
- Kompilator nie będzie generował ostrzeżeń w przypadku konwersji na typach podstawowych, ~~w których mamy do czynienia z promocją~~ (konwersje niejawne).
- Przykłady:

```
const double e = 2.71828182845904523;  
int x = (int)e; // wymagana konwersja  
double y = 2*x+1; // konwersja niejawna
```

KONSTRUKTORY KONWERTUJĄCE

- Konstruktor konwertujący to konstruktor bez deklaratora `explicit`, który można wywołać z jednym parametrem:

```
K::K (typ x) { /*...*/ } // typ!=K
```

- Konstruktorów konwertujących może być wiele w jednej klasie.

- Deklarator `explicit` zabrania używać konstruktora konwertującego niejawnie. Przykład:

```
class K {  
    explicit K(typ x);  
    // ...  
};
```

KONSTRUKTORY KONWERTUJĄCE

■ Przykład konstruktora konwertującego i jego niejawnego użycia:

```
class zespolona {
    double re, im;
public:
    zespolona (double r=0, double i=0);
    // ...
};
// ...
zespolona a;
zespolona b = zespolona(1.2); // jawna konwersja
zespolona c = 3.4; // niejawna konwersja
zespolona d = (zespolona)5.6; // rzutowanie
zespolona e = static_cast<zespolona>(7.8);
zespolona f(9.0, 0.9);
```

OPERATORY KONWERSJI

- Operator konwersji ma następującą postać:
`operator typ ();`
- Operator konwersji ma pustą listę argumentów i nie ma określonego typu wyniku (typ wyniku jest określony poprzez nazwę tego operatora).
- Operator konwersji musi być funkcją składową w klasie.
- Operator konwersji jest dziedziczony.
- Operator konwersji może być wirtualny.
- Operatorów konwersji może być wiele w jednej klasie.
- Przy operatorach konwersji można użyć słowa kluczowego `explicit` aby uniknąć konwersji niejawnej.

OPERATOR `static_cast`

- Rzutowanie `static_cast` działa tak jak rzutowanie tradycyjne – jeśli jest zdefiniowana operacja rzutowania to zostanie ona wykonana.
- Operator rzutowania `static_cast` ma następującą postać:
`static_cast<typ>(wyrażenie)`
- Rzutowania `static_cast` używa się do:
 - konwersji podstawowych typów liczbowych,
 - wyliczenia do typu całkowitego,
 - konwersji typów pokrewnych (zmiana typu wskaźnikowego czy referencyjnego w tej samej hierarchii klas – rzutowanie do góry albo w dół hierarchii dziedziczenia),
 - konwersji zdefiniowanych przez użytkownika.
- Typ obiektu na który rzutujemy i z którego rzutujemy musi być znany w momencie kompilacji.
- Operator rzutowania `static_cast` działa na etapie kompilacji za pomocą dostępnych operatorów konwersji.

RZUTOWANIE `CONST_CAST`

- Rzutowanie to pozwala dodać albo zlikwidować deklaratorem `const` lub `volatile` w typie wyrażenia (ale nie pozwala zmienić typu głównego).
- Operator rzutowania `const_cast` ma następującą postać:
`const_cast<typ>(wyrażenie)`
przy czym *typ* powinno być wskaźnikiem, referencją lub wskaźnikiem do składowej.
- Operator rzutowania `const_cast` działa na etapie kompilacji.

RZUTOWANIE REINTERPRET_CAST

- Operator rzutowania `reinterpret_cast` ma następującą postać:
`reinterpret_cast<typ>(wyrażenie)`
przy czym *typ* powinno być wskaźnikiem, referencją lub typem porządkowym (znaki, liczby całkowite, typ boolowski, wyliczenia).
- Rzutowanie to ma zmienić interpretację typu wyrażenia (kompilator nie sprawdza sensu tego rzutowania).
- Operator rzutowania `reinterpret_cast` tworzy wartość nowego typu, który ma ten sam wzorzec bitowy co podane wyrażenie.
- Rzutowanie to nie gwarantuje przenośności.
- Operator rzutowania `reinterpret_cast` działa na etapie kompilacji.

RZUTOWANIE `DYNAMIC_CAST`

- Operator rzutowania `dynamic_cast` ma następującą postać:
`dynamic_cast<typ>(wyrażenie)`
przy czym wyrażenie powinno być wskaźnikiem lub referencją do typu polimorficznego.
- Rzutowanie to wykonuje się w trakcie działania programu.
- `dynamic_cast<T*>(p)` zwraca wskaźnik typu `T*` gdy obiekt wskazywany przez `p` jest typu `T` lub ma unikatową klasę bazową typu `T` (w przeciwnym przypadku zwraca `nullptr`).
- `dynamic_cast<T&>(r)` zwraca referencję typu `T&` gdy obiekt wskazywany przez `r` jest typu `T` lub ma unikatową klasę bazową typu `T` (w przeciwnym przypadku rzuca wyjątek `bad_cast`).

RTTI

- Mechanizm dynamicznego rozpoznawania typów, nazywany RTTI (ang. Run-Time Type Identification), obejmuje dwa główne zagadnienia:
 - rozpoznanie typu w celu sprawdzenia poprawności i wykonania rzutowania (konwersji) – do realizacji tego celu służy operator `dynamic_cast<>`;
 - rozpoznanie typu w celu porównania go z typem innego obiektu – do realizacji tego celu służy operator `typeid`.
- Aby używać operatora `typeid` należy włączyć plik nagłówkowy `<typeinfo>` – wynikiem wyrażenia `typeid` jest referencja do obiektu `type_info`, który jest zdefiniowany właśnie w tym pliku.
- Wyrażenia podane jako argument `typeid` nie ulegają konwersjom.

RTTI

- Argumentem operatora `typeid` może być nazwa typu lub dowolne wyrażenie.
- Operator `typeid` zwraca identyfikator typu argumentu, który jest obiektem klasy `type_info` – klasa ta, poprzez przeciążenie operatorów `==` i `!=` zapewnia możliwość porównywania obiektów reprezentujących typy.
- Przykłady:

```
double x = 1.618;
if (typeid(x) == typeid(double)) ... // true
if (typeid(x) == typeid(16.0))   ... // true
if (typeid(x) == typeid(2))      ... // false
if (typeid(x) != typeid(4))      ... // true
if (typeid(x) != typeid(int))    ... // true
```

RTTI

- Klasa `type_info` posiada metodę `name`, która zwraca C-napis zawierający nazwę typu.
- Tekst zwracany przez funkcję `name()` może być różny w zależności od użytego kompilatora.
- Gdy argumentem `typeid` jest typ niepolimorficzny, to argument jest nieewaluowany, czyli wyrażenie nie jest wyliczane przez program (możemy na przykład zrobić dereferencję pustego wskaźnika):

```
auto& info = typeid(*(B*)nullptr);  
std::cout << info.name() << std::endl;
```
- Lambdy nie mogą być używane (aż do standardu C++20) w nieewaluowanych kontekstach. Od C++20 lambdy, które mają pustą listę przechwytywania mogą być używane w nieewaluowanych kontekstach.

RTTI

- Funkcja `before()` o prototypie

```
bool before(const type_info &rhs) const noexcept;
```

pozwała na uporządkowanie typów – uporządkowanie typów jest zależne od implementacji, a może się zmienić nawet przy ponownym uruchomieniu programu.

- funkcja `hash_code()` o prototypie

```
size_t hash_code() const noexcept;
```

zwraca hash dla danego typu, który będzie unikalny dla danego typu (co powoduje, że będziemy mogli go używać na przykład jako klucz w kontenerze). Warto zwrócić uwagę, że hash może być różny dla tego samego typu podczas różnych wykonań programu.

AUTOMATYCZNE OKREŚLANIE TYPU

- W definicji zmiennej z jawnym inicjowaniem można użyć słowa kluczowego `auto` – można w ten sposób utworzyć zmienną o typie takim, jak typ inicjującego wyrażenia.

- Przykład 1:

```
auto jakasZmienna = L"To jest tekst";
```

Typ `jakasZmienna` jest programiście łatwiej napisać słowo `auto` niż `const wchar_t *` (taki jak dla literału tekstowego).

- Przykład 2:

```
auto innaZmienna =
```

```
    boost::bind(&Funkcja, _2, _1, Obiekt);
```

Typem `innaZmienna` może być cokolwiek zwracanego przez pewną funkcję szablonową pod `boost::bind` dla danych argumentów, typ ten jest łatwy do określenia przez kompilator, natomiast dla użytkownika jest to trudne.

AUTOMATYCZNE OKREŚLANIE TYPU

■ Przekład 3:

Typ `auto` jest przydatny przy ograniczaniu rozległości kodu.

Zamiast pisać:

```
for (vector<int>::const_iterator itr = myvec.begin();  
itr != myvec.end(); ++itr) ...
```

Programista może użyć krótszego zapisu:

```
for (auto itr = myvec.begin(); itr != myvec.end();  
++itr) ...
```

WYDOBYCIE TYPU WYRAŻENIA

- Operator `decltype` pozwala na uzyskanie typu wyrażenia.
- Jego głównym przeznaczeniem tego operatora jest programowanie uogólnione, w którym często trudno określić typy zależne od parametrów szablonu.
- Typ określony za pomocą operatora `decltype` zgadza się z typem obiektu lub funkcji zadeklarowanym w kodzie źródłowym.
- Podobnie jak w przypadku operatora `sizeof`, operand `decltype` nie jest wykonywany.

WYDOBYCIE TYPU WYRAŻENIA

○ Przykłady:

```
const int& foo();  
int i;  
struct A { double x; };  
const A *a = new A();  
decltype(i) x2; // typ to int  
decltype(foo()) x1 = i; // typ to const int&  
decltype(a->x) x3; // typ to double  
decltype((a->x)) x4; // typ to const double&
```

Wyrażenie w nawiasie `(a->x)` nie jest ani id-wyrażeniem ani dostępem do członków klasy, a stąd nie oznacza nazwanego obiektu. Ponieważ to wyrażenie jest l-wartością, jego wydedukowany typ jest referencją do typu wyrażenia, czyli `const double&`.